

Akademien för hälsa, vård och välfärd
Avdelningen för psykologi

Är tatueringar relaterade till uppfattningar om förskollärares lämplighet?

Tilde Haraldsson och Sara Jonasson

Kandidatuppsats i psykologi, VT 2022
Kurskod: PSA122
Program: Beteendevetenskapliga programmet
Handledare: Juliska Wallin
Examinator: Jacek Hochwälder

Är tatueringar relaterade till uppfattningar om förskollärares lämplighet?

Tilde Haraldsson och Sara Jonasson

Tatueringar har historiskt sett väckt fördomar hos människor i form av att tatuerade individer uppfattas besitta negativa egenskaper. Denna studie undersökte hur tatueringar på en förskollärare var relaterade till utomståendes uppfattning om dennes lämplighet att ta hand om barn. Vidare undersöktes även om likhetseffekten var en faktor i tatuerade och icke-tatuerade deltagares bedömning av yrkesutövaren. Genom en kvantitativ vinjettstudie fick 151 universitetsstudenter bedöma en förskollärares lämplighet utifrån 14 yrkesrelaterade egenskaper. Cirka hälften av deltagarna bedömde en icke-tatuerad förskollärare och den andra hälften bedömde en tatuerad förskollärare. Av deltagarna var 65 själva tatuerade och 86 icke-tatuerade. Resultatet presenterade inga signifikanta skillnader i bedömningen mellan den tatuerade förskollärarens och den icke-tatuerade förskollärarens lämplighet. Det fanns heller ingen skillnad i bedömningen utifrån om deltagaren själv hade tatueringar eller inte. Studiens resultat skiljer sig delvis från tidigare forskning och kan därav ligga till grund för vidare fördjupning i fördomar kring tatueringar inom olika yrken.

Keywords: pre-school teacher, tattoo, prejudice, suitability, ingroup/outgroup

Det finns ingen tillförlitlig statistik för hur många som är tatuerade i Sverige men enligt en undersökning gjord av Dalia research har 47% av Sveriges befolkning minst en tatuering (Armstrong, 2018). Vad gäller tatueringar i USA, finns det mera statistik och studier. Statistik som presenteras på Ipsos visade att 3 av 10, det vill säga 30%, amerikaner har minst en tatuering och att det skett en ökning på 9% sedan 2012 (Jackson, 2019). Vidare visade Shannon-Missal (2016) att cirka 29% av befolkningen i USA uppskattades ha åtminstone en tatuering. Detta skilde sig från år 2012 då uppskattningen låg på 21% av befolkningen och skulle kunna tyda på en ökning av tatueringars förekomst. Det är även vanligare med tatueringar hos den yngre generationen än den äldre. Bland individer födda under millennieskiftet var 47% tatuerade jämfört med 10-13% hos den äldre generationen. Bland den yngre generationen är det även allt vanligare att individerna har fler än en tatuering.

Fördomar definieras som att man har en överdriven syn eller tanke om någon baserat på generalisering och inte individuella karaktärsdrag (Fernández-Ballesteros et al., 2020). Enligt Kaufmann och Kaufmann (2016) tillskrivs karaktärsdrag till människor och skapar utifrån detta prototyper för hur olika sorters individer brukar vara. Prototyperna används när man utsätts för mycket stimuli för att underlätta informationshanteringen och leder till att man ser de tillskrivna egenskaperna hos en individ i stället för dennes egenhet. Tatueringar har funnits sedan uppskattningsvis 7000 år tillbaka i tiden, och har använts både för att inkludera och exkludera

individer i samhället. Från Romartiden och framåt har tatueringar bland annat används för att märka slavar, utstötta och kriminella (Schmid, 2013). Detta har gjort att tatueringar historiskt har förknippats med negativa egenskaper och bidragit till formandet av fördomar mot tatuerade individer. Dessa fördomar kring tatueringar kvarstår som prototyper som används på ett aktivt sätt även i dagens samhälle. Bland annat framställs tatuerade individer i barnprogram genom tjuvar, pirater och andra dåliga personer (Larsen et al., 2014), vilket redan från barndom lägger grunden till prototyper kring och fördomar mot tatuerade människor. I dagens samhälle associeras tatueringar kanske inte med slavar och utstötta men fördomar kring negativa karaktärsdrag kvarstår. Tatuerade individer har associerats exempelvis med negativa egenskaper som lägre intelligens, lägre attraktivitet, lägre motivation, att de är mindre ärliga och mer risksökande än individer utan tatueringar (Degelman & Price, 2002; Wohlrab et al., 2007). Det kan tänkas att fördomar gentemot tatuerade människor kommer från individer som inte själva är tatuerade men till exempel Timming (2014) samt Dickson et al. (2014) har visat att detta kan variera. Å ena sidan fann Dickson et al. (2014) att tatuerade individer tenderar att ha mer positiv attityd gentemot andra individer som är tatuerade. Detta kan kopplas till likhetseffekten, att människor dras till individer med likartade attribut och uppfattar dessa mer positivt än människor olik en själv (Kaufmann & Kaufmann, 2016; Montoya et al., 2008). Å andra sidan har även tatuerade individer visats ha fördomar mot tatuerade människor. Detta om tatueringen är annorlunda än ens egna eller om den tar en extrem form uppkommer fördomar (Timming, 2014). Larsen et al. (2014) beskriver att fördomar från icke-tatuerade individer handlar om att tillskriva tatuerade individer negativa egenskaper utifrån att de är tatuerade, medan fördomar från tatuerade individer baseras på tatueringens form. Författarna beskriver att tatuerade individer tillskriver andra tatuerade individer negativa egenskaper baserat på om tatueringen de har är opersonlig, ogenomtänkt eller vanligt förekommande genom trender. Stigmatiseringen kan igen kopplas till likhetsprincipen - att människor tenderar nedvärdera individer som är olik en själv för att behålla sin egen självkänsla, samt vår användning av prototyper (Kaufmann & Kaufmann, 2016). Människor föredrar att tillhöra något och vara runt människor som liknar sig själv. Enligt Tajfel och Turner (2004) skapar människor en social identitet som är baserad på likhet och tillhörigheten till en grupp, en så kallad ingrupp. Generellt tenderar människor att se mer positivt på individer i ens egen grupp och vill behandla dessa fördelaktigt. Individer i andra grupper, så kallade utgrupper, behandlas däremot generellt mer ofördelaktigt och anses vara sämre. Människor ser medlemmar i utgrupper som väldigt lika och tenderar därför att tillskriva samtliga gruppmedlemmar samma egenskaper. När man har kunskap om en utomstående individs attribut eller egenskaper tillämpas dessa på övriga gruppmedlemmar. Den sämre behandlingen av andra grupper gör att ens egen grupp kan behålla sin status, tillhörighet och stolthet (Aronson et al., 2018; Tajfel & Turner, 2004). Fördomar är någonting som tatuerade personer får bemöta både i privatlivet och i arbetslivet. Exempelvis leder stigmat om tatueringar till att individer med tatueringar ser sina chanser på arbetsmarknaden som minskade, vilket bekräftats av chefer som inte vill anställa tatuerade personer (Timming, 2014).

Tatueringars betydelse för uppfattningen av karaktärsdrag

Tatueringar har som nämnt visat sig vara förknippade med vissa egenskaper. Degelman och Price (2002) utförde ett experiment där hälften av deltagarna fick se en bild på en tatuerad kvinna och hälften fick se en bild på en icke-tatuerad kvinna, för att sedan bedöma modellen på 13 egenskaper. Detta för att undersöka om tatueringar var relaterade till uppfattningen av någons karaktär. Resultatet visade att jämfört med den icke-tatuerade kvinnan, bedömdes den tatuerade kvinnan mer

negativt på nio av 13 egenskaper. Bland annat uppfattades den tatuerade kvinnan mer negativt på egenskaper som attraktivitet, intelligens, ärlighet, motivation och generositet. De resterande fyra egenskaperna, modekänsla, omvårdnad, kreativitet och beslutsamhet, bedömdes inte lika negativt hos den tatuerade kvinnan men fortfarande mer negativt jämfört med den icke-tatuerade kvinnan. Resultatet visade därmed att tatueringar är relaterade till negativa uppfattningar av vissa egenskaper. Författarna visade även att det inte fanns någon skillnad i bedömningen av kvinnorna beroende på om deltagaren själv var tatuerad eller ej. Rosenhoeft et al. (2008) genomförde en liknande undersökning där deltagarna också fick skatta 13 egenskaper på tatuerade och icke-tatuerade kvinnor. Egenskaperna som skattades var samma som i Degelman och Prices undersökning. Vidare undersöktes även om motivet på tatueringen var avgörande för skattningen av egenskaper. Studien bestod av två experiment. I det första experimentet fick hälften av deltagarna titta på en bild av en kvinna utan tatuering och hälften på en kvinna med en drak-tatuering. Resultatet visade att tatuerade individer bedömdes mer negativt på egenskaper som bland annat attraktivitet, intelligens och omvårdnad. I det andra experimentet hade den tatuerade kvinnan en delfin som motiv, i stället för en drake som i första experimentet. Resultatet visade att den tatuerade kvinnan skattades mer negativt på egenskaperna religiös och ärlig. På de övriga egenskaperna fanns ingen signifikant skillnad i skattningen av den tatuerade och icke-tatuerade kvinnan. I båda Rosenhoeft et al.s experimenten bedömdes de tatuerade individerna mer negativt på ärlighet och religiositet, men utöver det fanns inga likheter mellan resultaten från experiment ett och experiment två. Deras slutsats var att tatueringar samt dess motiv är relaterade till negativ uppfattning av vissa egenskaper. Även Broussard och Harton (2018) genomförde två experiment där deltagarna fick se bilder på tatuerade respektive icke-tatuerade individer och sedan bedöma dessa på olika egenskaper. Experiment ett gjordes på collegestudenter och visade att tatuerade individer bedömdes mer negativt än icke-tatuerade individer på egenskaper som bland annat ärlighet, intelligens och duglighet. Det påvisades även en skillnad mellan tatuerade män och tatuerade kvinnor där de tatuerade männen uppfattades mer negativt än de tatuerade kvinnorna. Vidare fanns även skillnader i uppfattningen av tatuerade individer utifrån deltagarnas kön och huruvida de själva var tatuerade eller inte. Manliga deltagare hade en mer negativ uppfattning av tatuerade individer än vad kvinnliga deltagare hade, med andra ord skattade de manliga deltagarna tatuerade individer mer negativt på de undersökta egenskaperna. Detta oavsett om den bedömda tatuerade individen var man eller kvinna. Vidare skattade tatuerade deltagare de tatuerade individerna mer positivt på egenskaperna än vad icke-tatuerade deltagare gjorde. Detta betyder att tatuerade deltagare hade en mer positiv uppfattning av tatuerade individer än icke-tatuerade deltagare. I experiment två var deltagarna arbetande medborgare i stället för studenter. I linje med första experimentet, med studenter som deltagare, bedömdes tatuerade individer mer negativt än icke-tatuerade individer även bland yrkesarbetande. En skillnad i experiment två, med yrkesarbetande som deltagare, var dock att varken deltagarens kön eller om denne var tatuerad eller ej hade betydelse för uppfattningen av den tatuerade individen. Skillnaderna i uppfattningen av tatuerade individer utifrån deltagarnas kön och om de var tatuerade eller inte kan enligt författarna kopplas till deltagarnas egna värderingar. Författarna skriver att stigma mot tatueringar påverkar det första intrycket av en tatuerad individ genom att denne tillskrivs negativa egenskaper oavsett om individen egentligen besitter dessa eller inte.

De tidigare nämnda studierna har fokuserat på hur tatueringar placerade på armar och axlar relaterar till uppfattningen av olika egenskaper. Zescott et al. (2017) fokuserade i stället på hur individer med tatueringar nära ansiktet skulle uppfattas. Studien bestod av tre experiment där deltagarna fick se en bild på en individ med tatueringar och en individ utan tatueringar. Deltagarna skulle sedan under tidtagning associera negativa och positiva ord till bilderna de sett. I första

experimentet hade individen en så kallad tribal-tatuering på halsen. I andra experimentet ville man undersöka om symmetrin i ansiktet påverkade resultatet och individen fick därmed en tribal-tatuering på varje sida av halsen. I tredje experimentet hade individen i stället ett hjärta tatuerat på halsen för att undersöka om motivet på tatuering påverkade uppfattningen av den tatuerade individen. Samtliga experiment visade utifrån tidtagningen att deltagarna associerade negativa ord till den tatuerade modellen snabbare än positiva ord, och motsatt för den icke-tatuerade modellen. I det andra experimentet, där man undersökte om symmetrin i ansiktet påverkade uppfattningen, visades ingen skillnad i den negativa uppfattningen jämfört med första experimentet. Det vill säga att den tatuerade individen bedömdes negativt snabbare än den icke-tatuerade individen oavsett om denne hade en eller två tribal-tatueringar på halsen. I tredje experimentet kvarstod den negativa uppfattningen av tatuerade individer, men uppfattningen av modellen med hjärt-tatueringen visade sig vara något mindre negativ än modellerna med tribal-tatueringarna. Dessa experiment verkar ge stöd åt att tatueringar kopplas snabbare samt till fler negativa egenskaper även om motivet på tatueringen spelar in i dessa bedömningar.

Ovannämnda studier undersöker allmänna egenskaper hos tatuerade individer, vilka inte är direkt kopplade till arbetslivet. I vissa fall kan dock tatueringar och allmänna egenskaper associerade till dessa vara relaterade till arbetslivet. Detta genom hur individer uppfattas lämpa sig inom olika yrken samt bemöts på arbetsmarknaden.

Tatueringars betydelse i arbetslivet

Studier som fokuserar på stigman inom arbetslivet lyfter dels hur tatuerade individer uppfattas som mindre anställningsbara och lämpliga inom vissa yrken, dels att tatueringar inom vissa yrken kan vara lämpliga eller gynnsamma för yrkesutövaren.

Henle et al. (2021) undersökte om synliga tatueringar bidrog till lägre löner och mer diskriminering i kvinnors anställning. Författarna använde sig av Linked in profiler där de skapade likvärdiga profiler med kvinnor i 20-årsåldern men manipulerade bilderna genom att ge vissa kvinnor tatueringar. Deltagare fick sedan se bilder och bedöma kvinnornas kompetens, anställningsbarhet samt förtjänad lön. I slutet frågades om de hade anställt personen till en chefsposition utifrån den profilbild de hade fått sett. Resultatet visade att de som inte hade tatueringar i högre grad skulle blivit rekommenderade för en chefsroll och skulle dessutom få högre startlön än de med synliga tatueringar.

Till skillnad från Henle et al. (2021) genomförde Timming (2014) en kvalitativ studie om fördomar kring tatueringar i servicesektorn och huruvida tatuerade individer är anställningsbara. Sammanlagt intervjuades 25 personer från olika arbetsplatser inom servicesektorn som bland annat inom hotell, restaurang och butik för att få en bredare representation av serviceyrkena. Både chefer och anställda intervjuades. Av deltagarna var 15 chefer utan tatueringar och 10 var anställda med tatueringar. Resultatet visade att ett flertal av de intervjuade cheferna hade fördomar kring tatuerade människor. Ett exempel på en fördom som en chef beskrev var att tatuerade individer såg ovårdade ut vilket inte var lämpligt inom serviceyrket. Det var dock inte chefernas fördomar som avgjorde en anställning utan vad cheferna trodde att kunderna skulle tycka. Till exempel att kunderna skulle anse sig få sämre service på grund av förutfattade meningar som man kan få utifrån någons första intryck. Slutsatsen var att alla chefer som intervjuades beskrev att de inte skulle anställa någon med synliga tatueringar då de hade kunnat skada varumärket. Vad gällde intervjuerna av de tatuerade anställda, upplevde de att de bemötes mer negativt i arbetssituationer utifrån de fördomar som finns kring tatuerade personer. Exempelvis beskrev en av de tatuerade anställda att hans ansiktstatuering

gjorde att rekryterare nekade honom anställning så fort de såg honom. Även Dars Ellis (2015) genomförde intervjuer med tatuerade individer angående hur de bemöttes på arbetsmarknaden samt hur de hanterade sina tatueringar i arbetssituationer. Resultaten visade att tatuerade individer upplevde att de kan ha svårare att få arbeten då deras tatueringar kan få utomstående att känna sig obekväma. De intervjuade upplevde att anställda med tatueringar ses som mindre kompetenta och ofta behöver bevisa att de är bra anställda. Vidare lyftes även upplevelsen att kvarlevande stigmat förmedlar att tatuerade personer är tuffa, vilda, oprofessionella och har missbruksproblematik. Detta fick de tatuerade individerna att dölja sina tatueringar i arbetsrelaterade situationer för att framstå som normala och inte dömas ut vid första intrycket.

Till skillnad från ovannämnda studier undersökte Dean (2010) tatueringarnas koppling till olika yrken. Vuxna individer som befann sig på en allmän plats förfrågades om att besvara en enkät. I enkäten skulle deltagarna svara på om tatuerade individer lämpade sig inom olika yrken, samt förklara varför/ varför inte med några ord. Yrkena som lyftes i enkäten var frisör, bankman, bilmekaniker, revisor, sjuksköterska, bartender, börsmäklare, tandläkare och butiksbiträde. Resultatet av studien visade att tatueringar inte var lämpliga inom tjänstemannayrken, men inom industriyrken var dem det. Deltagarna beskrev att tjänstemän som revisorer, bankmän och börsmäklare skulle inge en känsla av trygghet och pålitlighet, men om dessa var tatuerade förmedlades i stället impulsivitet, opålitlighet och oprofessionalitet. Vidare beskrevs att industriarbetare som bilmekaniker och bartenders kunde ha tatueringar då de inte hade kontorsjobb, inte behövde vara upplädda samt att tatueringarna gav ett attribut gynnsamt för yrket. I linje med detta beskriver även Timming (2014) att det kan vara fördelaktigt att bära tatueringar inom vissa yrkesroller. Timming (2014) lyfter att inom fängelserelaterade yrken och för socialarbetare kan tatueringar hjälpa till att skapa relationer. Detta då tatueringarna fungerar som ett sätt att initiera samtal samt är ett gemensamt attribut hos klient och yrkesutövare. Vidare beskrivs även att tatueringar på butiksanställda är att föredra i exempelvis skatebutiker där attributet förhöjer bilden som försöker förmedlas i butiken.

De presenterade studierna fångar ett brett och allmänt perspektiv på egenskaper och anställningsbarhet förknippade med individer med tatueringar. De ger även en fingervisning för hur tatueringar kan uppfattas som lämpliga eller inte inom vissa yrkesgrupper. Det finns dock bristande kunskap kring hur tatuerade individer uppfattas vara lämpliga i mer specifika yrkesroller utifrån egenskaper kopplade till yrkesrollen. Utifrån detta formades en studie som fokuserar på uppfattningen av tatuerade förskollärare som yrkesgrupp och egenskaper tillhörande detta yrke. Detta då det inte finns några tidigare studier som fokuserar på denna yrkesgrupp. Förskollärare tar hand om ens barn under dagarna och blir därmed en del av barnens fostran och identitetsformning. Om en förskollärare är tatuerad kan detta väcka fördomar hos föräldrarna och därmed vara relaterad till hur lämplig denne då uppfattas vara att ta hand om ens barn. Det är även av intresse att studera hur bedömningen av lämplighet hos förskolläraren skiljer sig mellan tatuerade och icke-tatuerade individer. Likhets effekten skulle kunna göra att tatuerade föräldrar bedömer tatuerade förskollärare mer lämpliga på grund av gemensamma attribut. Utifrån detta är det av intresse att i studien undersöka om likhets effekten är aktuell. Resultatet av studien kan användas i framtida studier kring specifika yrkesgruppers koppling till tatueringar och fördomar.

Syfte och frågeställningar

Syftet var att undersöka om tatueringar inom yrkesgruppen förskollärare relaterar till uppfattningen av dennes lämplighet för yrket. Vidare fanns för avsikt att få kunskap i huruvida tatueringar hos deltagaren själv är relaterade till fördomar mot förskolläraren.

Frågeställningarna var 1) Är tatueringar på en förskollärare relaterade till utomståendes uppfattning kring dennes lämplighet gällande att ta hand om deras barn? samt 2) Skiljer sig uppfattningen av förskolläraren beroende på om deltagaren själv är tatuerad eller inte?

Metod

Urval och deltagare

Sammanlagt samlades 163 enkäter in. Deltagarna var studenter från ett universitet i Mellansverige. Urvalet gjordes genom ett bekvämlighetsurval, vilket innebär att medverkande deltagare var studenter på universitet som var tillgängliga under tiden studien genomfördes. Deltagarna studerade till förskollärare, sjuksköterskor, beteendevetare samt teknikingenjörer. Deltagarna fick ingen ersättning för sin medverkan i studien.

Det externa bortfallet var två enkäter, där deltagarna lämnade tillbaka helt obesvarade enkäter. Det interna bortfallet var totalt 10 enkäter. Av dessa var två enkäter felaktigt ifyllda: deltagaren hade fyllt i flera svar på samma fråga eller ringat in skattningsorden "inte alls" eller "våldigt mycket" i stället för någon siffra på skalan. Dessa uteslöts från analyserna. Vidare uteslöts även åtta enkäter som var ofullständigt besvarade. Av dessa saknade fem enkäter delar av eller all bakgrundsinformation om deltagaren, de resterande tre saknade skattningssvar på varierade egenskaper. Sammanlagt i analyserna inkluderades därmed 151 enkäter. Av dessa deltagare var 100 kvinnor (66.2%) och 51 män (33.8%). Deltagarnas ålder varierade mellan 19 år och 49 år ($M = 24.77$, $SD = 5.01$). Av dessa deltagare var 65 tatuerade (43%) och 86 inte tatuerade (57%). Vidare var 23 föräldrar (15.2%) och 128 var inte föräldrar (84.8%).

Material

En enkät med en vinjett formades för att undersöka individers fördomar kring tatuerade förskollärare. Vinjetten introducerades som att det var första gången deltagaren skulle lämna sitt barn på en ny förskola. I vinjetten beskrevs en kvinnlig förskollärares utseende och klädsel: Hon var normalbyggd, brunhårig, blåögd och bar en V-ringad kortärmad tröja med jeans. En kvinnlig förskollärare valdes då det är representativt för yrkesgruppen där majoriteten är kvinnor. Vinjetten beskriver vidare att detta är förskolläraren som ska ansvara för ens barn. För att kunna undersöka fördomar mot tatuerade förskollärare, manipulerades informationen angående tatueringar (den oberoende variabeln) i vinjetten. Hälften av deltagarna fick en vinjett där det framkom att kvinnan även hade fulltatuerade armar samt en stor tatuering på bröstet som gick upp på halsen. Dessa deltagare utgjorde experimentgruppen. I vinjetten för den andra hälften av deltagarna nämndes ingenting om tatueringar. Dessa deltagare utgjorde kontrollgruppen.

Enkäten som följde efter vinjetten bestod av egenskaper som var relaterade till förskolläraryrket. Dessa egenskaper hämtades från skolvärlden.se (Hedman, 2017) samt utbildning.se (Educations

Media Group, 2019). Vidare genomfördes även en intervju med en förskollärare där denne fritt fick beskriva egenskaper som ansågs viktiga för att vara en bra förskollärare. Den intervjuade samtyckte inte till inspelning av samtalet, i stället togs anteckningar under samtalet. Egenskaperna som lyftes under intervjun jämfördes sedan med de egenskaper som hittats på de två ovannämnda hemsidorna för att höja enkätens begreppsvaliditet. Alla likartade egenskaper samt egenskaper som fanns på båda hemsidorna inkluderades i enkäten. De likartade egenskaperna var flexibel, ansvarstagande/ansvarsfull, omvårdande/ relationsskapande och engagerad/ driven. Vidare fanns egenskaperna kreativ samt kommunikativ/ social på båda hemsidorna, varpå dessa inkluderades i enkäten. I enkäten inkluderades även vissa egenskaper som nämndes enbart i intervjun eller på en av hemsidorna då dessa bedömdes relevanta för förskolläraryrket. Dessa egenskaper var snabbtänkt, lekfull, demokratisk, tålmodig samt trygghetsskapande. Egenskapen lyhörd framkom genom intervjun och från utbildning.se. På utbildning.se framkom även egenskaperna pedagogisk och strukturerad.

De egenskaper som hade dubbla ord fastställdes med enbart ett ord till enkäten. Ansvarstagande/ansvarsfull blev ansvarsfull, omvårdande/ relationsskapande fastställdes till omvårdande, kommunikativ/ social blev utåtriktad och engagerad/ driven blev till engagerad. Vidare vändes hälften av egenskaperna i enkäten till negativa motsatsord för att balansera upp adjektivens inverkan på deltagarnas inställning. I den slutliga enkäten fanns 14 yrkesrelaterade egenskaper, dessa var: flexibel, opedagogisk, lyhörd, otålig, ansvarsfull, odemokratisk, omvårdande, fantasilös, trygghetsskapande, ostrukturerad, snabbtänkt, tillbakadragen, lekfull och oengagerad. Egenskaperna skattades på en skala från 1 (inte alls) till 5 (våldigt mycket).

Sist i enkäten fanns fyra frågor som avsåg att samla bakgrundsinformation om deltagarna. Först frågades vilket kön deltagaren hade, med svarsalternativ "Kvinna", "Man", "Annat" och "Vill ej ange". Därefter fanns en fri ifyllningslinje där deltagarens ålder efterfrågades. Sist frågades om deltagaren var förälder samt om deltagaren hade tatueringar, båda frågorna hade svarsalternativ "Ja" och "Nej".

Innan datainsamlingen påbörjades genomfördes en pilotstudie på enkäten och de två vinjetterna av en utomstående individ. Detta för att se så materialet var greppbart samt hur lång tid det tog att genomföra enkäten. Genom pilotstudien framkom att studien skulle ta cirka fem minuter att genomföra samt att innehållet upplevdes vara greppbart. Det var även tydligt hur egenskapskalorna skulle fyllas i. Inga ändringar gjordes i enkäten efter pilotstudien.

Samtliga yrkesegenskaper i enkäten utgjorde indexet "Lämplighet", vilket var den beroende variabeln som studerades. Lämplighet definieras i denna studie som besittandet av yrkesspecifika egenskaper, vilka gör att man är en bra förskollärare och passande omhändertagare av barn. Indexet hade ett minimivärde på 14 och ett maximumvärde på 70. Högre värden på indexet tydde på högre lämplighet som yrkesutövare. Cronbachs alfa för indexet var .85.

Procedur

Det kontaktades åtta lärare på universitetet för att få lov att dela ut enkäter i samband med undervisning. Tillstånd att genomföra datainsamlingen hämtades från två lärare. Genom dessa besvarade beteendevetare samt teknikingenjörer enkäterna. För att få in resterande datamaterial förfrågades studenter från förskolläraryrket, beteendevetarprogrammet samt sjuksköterskeprogrammet utanför undervisningstid att besvara enkäten.

Ett häfte med missivbrev, vinjett och enkät delades ut till deltagarna. De två olika vinjetterna delades ut randomiserat till varannan deltagare för att motverka eventuella felkällor i studien. Detta

gjordes även för att få lika antal besvarade enkäter med vardera vinjett. I missivbrevet som delades ut med enkäten kunde varje deltagare ta del av syftet, vilket beskrevs; "Attityder till förskollärares yrkesutövning och undrar hur du tänker kring det". Det valdes aktivt att inte ge fullständig information kring syftet med studien då detta hade ökat risken för social önskvärldhetseffekt. Möjligheten att ta del av hela syftet gavs genom att erbjuda tillgång till den slutgiltiga rapporten vid studiens avslut. Vidare informerades alla deltagare via missivbrevet i början av insamlingen om Vetenskapsrådets (2017) riktlinjer för etik i samhällsvetenskaplig forskning. I detta presenterades informationskravets innehåll, deltagare har rätt att avstå från deltagande och att deltagande är helt frivilligt. Vidare fick de som ville genomföra enkäten närsomhelst avbryta sin medverkan eller hoppa över frågor de inte ville besvara. Informationen som samlades in kan inte härledas till specifika individer och ingen obehörig ska ta del av informationen. Deltagarna informerades även om att insamlat material enbart skulle användas i vetenskapligt syfte.

Databearbetning

Analyserna gjordes i IBM SPSS Statistics version 28.0. Variabeln kön kodades om så att "kvinna" blev 1, "man" blev 2, "annat" blev 3 och "vill ej ange" blev 4. Variablerna förälder samt om deltagarna var tatuerade eller inte tatuerade kodades med 1 för "Ja" och 2 för "Nej". Även vinjetterna kodades om så att kontrollgruppen fick kodning 0 och experimentgruppen 1. De egenskaper som i enkäten benämns med negativa ord skalvändes så att höga värden indikerar en hög nivå av respektive egenskap. Inför analyserna räknades summaindex ut för variabeln lämplighet. Detta genom att addera varje deltagares skattningar på egenskaperna till ett individuellt totalvärde som representerade lämplighet.

Studiens analysmaterial bestod av 151 deltagare fördelade i en kontrollgrupp och en experimentgrupp. I kontrollgruppen ingick totalt 78 deltagare, av dessa var 48 kvinnor. Experimentgruppen bestod av totalt 73 deltagare, av dessa var 52 kvinnor. Det var ingen deltagare som svarade "annat" eller "vill ej ange" i enkäten vid fråga om kön.

För att besvara första frågeställningen genomfördes en 2 x 2 ANOVA för oberoende mätningar, där de oberoende variablerna var vinjett samt föräldraskap och den beroende variabeln var lämplighet. För att besvara andra frågeställningen genomfördes en 2 x 2 ANOVA för oberoende mätningar, där de oberoende variablerna var vinjett samt om deltagarens själv var tatuerad och den beroende variabeln var lämplighet.

Resultat

För att undersöka den första frågeställningen gällande om tatueringar på en förskollärare är relaterade till utomstående uppfattning kring dennes lämpligheten att ta hand om deras barn genomfördes en 2 x 2 ANOVA. Skattningen på den tatuerade förskolläraren ($M = 54.58$, $SD = 8.61$) skilde inte signifikant från den icke-tatuerade förskolläraren ($M = 53.65$, $SD = 7.57$) på variabeln lämplighet, $F(1, 147) = 2.04$, $p = .16$, *n.s.* Det vill säga att tatuerade och icke-tatuerade förskollärare skattades likvärdigt i sin lämplighet för yrkesrollen. Deltagare som var föräldrar ($M = 51.65$, $SD = 9.73$) och deltagare som inte var föräldrar ($M = 54.54$, $SD = 7.70$) skattade likvärdigt på variabeln lämplighet, $F(1, 147) = 2.72$, $p = .10$, *n.s.* Det vill säga att uppfattningen av

lämpligheten inte skilde sig mellan föräldrar och icke-föräldrar. Det fanns ingen interaktionseffekt mellan lämplighet och föräldraskap samt vinjett, $F(1, 147) = 1.61, p = .21, n.s.$

Tabell 1

Medelvärden, standardavvikelse, frekvenserna för variablerna samt Pearsonkorrelationskoefficienter mellan variabler ($n = 151$)

Variabel	M	SD	1	2	3	4	5
1. Kön ^a	66.2%/33.8% ¹		-				
2. Ålder	24.77	5.01	-.09	-			
3. Föräldraskap ^b	15.2/84.8% ²		.19*	-.69**	-		
4. Deltagares tatueringar ^c	43/57% ³		.20*	-.06	.08	-	
5. Vinjett ^d	48.3/51.7% ⁴		-.10	.01	-.03	-.04	-
6. Lämplighet	54.10	8.07	-.05	-.09	.13	.02	.06

Not. * $p < .05$, ** $p < .10$

^a Kvinnor kodades med 1 och män med 2

^b Föräldrar kodades med 1 och icke-föräldrar kodades med 2

^c Tatuerade deltagare kodades med 1 och icke-tatuerade deltagare kodades med 2

^d Tatuerad förskollärare kodades med 1 och icke-tatuerad med 0

¹ Kvinnor/ män

² Föräldrar/ icke-föräldrar

³ Tatuerade deltagare/ icke-tatuerade deltagare

⁴ Tatuerad förskollärare/ icke-tatuerad förskollärare

Korrelationer mellan variabler i studien sammanställdes i tabell 1. Det fanns inga signifikanta korrelationer mellan lämplighet och om förskolläraren var tatuerad eller inte, $r = .06, p = .485$. Det vill säga att lämpligheten hos förskolläraren inte var relaterat till om denne hade tatueringar eller inte. Det fanns en korrelation mellan kön och föräldraskap ($r = .19, p = .02$), kön och om deltagaren är tatuerad eller inte ($r = .20, p = .01$) samt ålder och föräldraskap ($r = -.69, p < .001$). Dessa korrelationer var dock ej relevanta för studiens syfte och frågeställningar.

Andra frågeställningen handlade om att undersöka om förskollärarna skattades olika beroende på om deltagaren själv var tatuerad eller inte tatuerad. Detta gjordes genom en 2 x 2 ANOVA. Den tatuerade förskolläraren ($M = 54.58, SD = 8.61$) och den icke-tatuerade förskolläraren ($M = 53.65, SD = 7.57$) skattades likvärdigt på lämplighet, $F(1,147) = 0.84, p = .36, n.s.$ Det vill säga att tatuerade och icke-tatuerade individer uppfattades lika lämpliga för förskolläraryrket. Det fanns ingen signifikant skillnad i skattningen på variabeln lämplighet mellan tatuerade deltagare ($M = 53.89, SD = 8.85$) och icke-tatuerade deltagare ($M = 54.26, SD = 7.48$), $F(1, 147) = 0.07, p = .79, n.s.$ Det vill säga att lämpligheten hos förskolläraren inte uppfattades olika utifrån om deltagaren själv var tatuerad eller icke-tatuerad. Ingen interaktionseffekt fanns mellan lämplighet och vinjett samt om deltagaren själv var tatuerad, $F(1, 147), p = .13, n.s.$

Diskussion

Den första frågeställningen undersökte hur tatueringar hos förskollärare var relaterade till hur lämplig denne uppfattades vara i sin yrkesroll. Resultatet visade att det inte fanns någon signifikant skillnad mellan den tatuerade och den icke-tatuerade förskollärarens lämplighet. Vidare fanns inte heller någon skillnad i hur föräldrar och icke-föräldrar uppfattade förskollärarna. Detta visade på att tatueringar inte var relaterade till lämpligheten för yrkesrollen. Den andra frågeställningen undersökte om uppfattningen av förskollärarens lämplighet skiljde sig beroende på om deltagaren själv var tatuerad eller inte tatuerad. Resultatet visade att tatuerade och icke-tatuerade deltagare skattade förskollärarna likvärdigt. Det vill säga att uppfattningen av lämpligheten inte skiljde sig beroende på om deltagaren var tatuerad eller icke-tatuerad, och att likhetseffekten därmed inte är en faktor i bedömningen.

Tidigare forskning har undersökt hur allmänna karaktärsdrag uppfattas hos tatuerade kontra icke-tatuerade individer, och dessa har visat att tatuerade individer uppfattades mer negativt än icke-tatuerade individer (Broussard och Harton, 2018; Degelman & Price, 2002). Till skillnad från tidigare forskning visade resultatet av den första frågeställningen i denna studie inte på någon skillnad mellan tatuerade och icke-tatuerade individer gällande egenskaper tillhörande lämplighet inom förskolläraryrket. Detta kan bero på att tidigare studier har fokuserat på allmänna egenskaper, medan i detta arbete studerades yrkesrelaterade egenskaper för förskollärare. I enkäten lyftes enbart egenskaper kopplade till förskolläraryrket och inga allmänna egenskaper associerade till tatuerade individer, vilket kan ha påverkat resultatet av studien. Då inga allmänna egenskaper skattades kan eventuella fördomar som deltagarna haft förbisetts. Vidare, med tanke på det låga antalet deltagare som var föräldrar i denna studie, kan det tänkas att majoriteten av deltagarna har en begränsad erfarenhet av förskolans värld och därav kan ha haft svårt att relatera till situationen. Detta kan ha resulterat i att vissa av deltagarna eventuellt bedömde de yrkesrelaterade egenskaperna ur ett allmänt perspektiv i stället för ett yrkesperspektiv. Helt enkelt, det kan vara lättare att bedöma någon på en allmän egenskap som man har erfarenhet av än att bedöma yrkesrelaterade egenskaper som man har begränsad erfarenhet inom. Andra studier (Dars Ellis, 2015; Dean, 2010; Timming, 2014) som undersökte egenskaper kopplat till arbetslivet samt olika yrkesroller visade på att tatueringar både kan vara gynnsamma och missgynnsamma. Det visades att tatuerade individer generellt bemöttes mer negativt och hade svårare att få anställning än icke-tatuerade individer. Inom yrkesroller som exempelvis bankmän eller börsmäklare lämpade sig inte tatueringar. Vid betraktandet av tatuerade individer anställda inom socialtjänsten, fängelserelaterade yrken, bilmekaniker eller bartenders sågs tatueringarna i stället som ett gynnsamt attribut i yrkesrollen (Dars Ellis, 2015; Dean, 2010; Timming, 2014). Med andra ord har tidigare studier visat på inkonsekventa resultat gällande tatueringarnas koppling till ett specifikt yrkesutövande, vilket kan tyda på att tatueringar kan uppfattas olika beroende på yrke. Inom vissa yrken skulle tatueringar kunna uppfattas negativt och inom andra positivt, eller så kan tatueringar, som till synes i denna studie, vara helt utan betydelse för yrkesrollen. Variationen i uppfattningen av tatueringar inom arbetslivet skulle kunna bero dels på yrket och dels på olika generationer. Som visat av tidigare studier (Dean, 2010) kan yrket i sig ha betydelse för om tatueringar är lämpliga eller inte. Inom yrken som banktjänsteman där en behöver inge pålitlighet lämpar sig inte tatueringar då de förmedlar en känsla av impulsivitet, vilket inte passar sig när man ska ansvara för människors ekonomi. Däremot kan det som bartender vara till en fördel att ha tatueringar då det skapar en personlig touch som kan fånga intresse och locka kunder. Vidare kan detta kopplas till vilken generation man möter i sitt yrke. Shannon-Missal (2016) påvisade att det är vanligare med tatueringar i den yngre generationen jämfört med den äldre generationen. För en bartender kan det tänkas att generationen en möter på arbetsplatsen är den yngre generationen, som själva är

tatuerade, och genom detta kan tatueringar därav ses som mer accepterade hos bartenders. För exempelvis en sjuksköterska på ett äldreboende är det i stället den äldre generationen, vilka själva inte är tatuerade i samma utsträckning som yngre, och därmed kan tatueringar ses som mindre accepterade inom denna yrkesroll. En tredje tänkbar förklaring varför tatueringar inte var relaterade till förskollärarens lämplighet kan vara hur mätningen av lämplighet genomfördes. Tidigare studier (Broussard & Harton, 2018; Degelman & Price, 2002) använde sig av bilder för att undersöka fördomar kring tatueringar till skillnad från vinjetter som i denna studie. Bilder kan tänkas vara ett sätt att stärka manipulationen och väcka fördomar kring tatuerade individer i kontrast till vinjetter där deltagaren själv får fantisera fram hur tatueringarna ser ut utifrån en text. Vidare kan även placeringarna och motiven av tatueringarna haft en effekt för resultatet. I vinjetten beskrevs inga motiv av tatueringarna och placeringarna var på armar, halsen samt bröstet. I tidigare studier har tatueringar framställts med motiv samt placerats på utstickande ställen som halsen (Broussard & Harton, 2018; Degelman & Price, 2002; Rosenhoeft et al., 2008; Zescott et al., 2017). Kombinationen av utstickande placering och beskrivning av tatueringssmotiv kan ha framkallat associationer och fördomar på ett starkare sätt. En ytterligare förklaring till varför förskollärarens lämplighet inte var relaterad till om denne hade tatueringar eller inte kan vara att det inte existerar fördomar mot tatuerade personer. Detta kan tänkas bero på att tatueringar kan vara relativt vanliga, i denna studie var 43% av deltagarna själva tatuerade.

Gällande andra frågeställningen kan resultatet tänkas bero på att fördelningen av tatuerade och icke-tatuerade deltagare var relativt jämn. Att båda deltagargrupperna bedömde sin egen ingrupp fördelaktigt och att det genom den jämna fördelningen resulterade i likartade värden på variabeln lämplighet. Vidare kan det genom den jämna fördelningen av tatuerade och icke-tatuerade deltagare visa på att tatueringar i enighet med Shannon-Missal (2016) är vanligare bland den yngre generationen än den äldre. Deltagarna i studien var relativt unga vilket innebär att de kan tillhöra den yngre generationen där tatueringar är vanligare. Detta kan resultera i att stigma mot tatuerade personer är mindre. Att tatueringar blir vanligt förekommande hos individer i samhället kan påverka vår prototyp kring tatuerade personer, att det inte längre associeras till negativa egenskaper som kriminalitet (Kaufmann & Kaufmann, 2016; Schmid, 2013) utan eventuellt associeras till positiva egenskaper eller ses som neutralt.

Övriga faktorer som kan ha påverkat resultatet är reliabilitet och deltagarantal. Den interna konsistensen var god vilket tyder på att enkätens olika egenskaper mätte just lämplighet på ett tillförlitligt sätt. Deltagarantalet bedömdes vara tillräckligt stort för att upptäcka skillnader mellan grupper. Fördelningen i kontroll- och experimentgrupp samt mellan tatuerade och icke-tatuerade deltagare var jämn, vilket påvisar att resultatet är pålitligt och inte orsakat av ojämn deltagarfördelning. Detta indikerar att reliabiliteten och deltagarantalet inte kan anses vara en förklarande faktor gällande varför resultaten i denna studie skilde sig från tidigare forskning. Därmed kan de oväntade resultaten i denna studie tolkas som att antingen var manipulationen av den beroende variabeln i vinjetten inte tillräckligt stark, eller att det inte råder fördomar kring tatuerade individer i samma utsträckning som tidigare. Vinjetten som beskrevs var kortfattad vilket vissa deltagare förmedlade bidrog till att informationen inte var tillräcklig för att bedöma de egenskaper som tillfrågades. När vinjetten formades var det dock ett faktum att en för lång beskrivning hade kunnat bidra till att de fanns samvarierande variabler som påverkat deras skattning på egenskaperna. Att ha en längre beskrivning kan också resultera i för mycket information att hantera för deltagaren. Detta hade kunnat leda till att deltagarna blev överväldigade eller inte ville delta på grund av längden på texten och därmed tiden för att besvara enkäten. Det valdes även att ha en kort beskrivning utifrån tanken att man i verkliga livet bedömer människors egenskaper och utseende direkt och utan någon annan kunskap om personen. Människor skapar

fördomar och tankar om en person vid första anblick, vilket stärker tanken om att ha en kort vinjett ytterligare utöver undvikandet av samvarierande variabler. I den manipulerade vinjetten valdes det även att inte beskriva tatueringarnas motiv eller färgsättningar. Detta för att hålla det värdeneutralt och låta deltagarens egna tankar kring tatueringens utseende lägga grunden till dennes bedömning av förskolläraren. Om tatueringarna hade beskrivits detaljerat kunde eventuella associationer relaterade till motivet väckas och därmed påverka deltagarens bedömning ytterligare.

Vad gäller studiens styrkor, så bedömdes begreppsvaliditeten vara god. Detta eftersom det genomfördes en intervju med en yrkesaktiv individ som fick lyfta fram yrkesrelaterade egenskaper som sedan jämfördes med Internetkällor. En till styrka som studien hade var att en pilotstudie genomfördes innan datainsamlingen påbörjades. Detta gav möjlighet till eventuella förbättringar av enkät samt vinjett innan den riktiga datainsamlingen inleddes. Under pilotstudien framkom inga punkter som behövde förbättras då pilotdeltagaren ansåg materialet greppbart. Det visade sig dock senare under datainsamlingen att vissa brister fanns i enkäten, vilka hade kunnat undvikas genom att genomföra fler pilotstudier av olika individer. Detta hade givit ett bredare perspektiv på vad olika individer finner greppbart. Exempelvis fick deltagarna den skriftliga informationen "Ringa in det alternativ som bäst motsvarar din uppfattning av förskolläraren". När enkäterna sedan samlades in fanns de flertal felaktigt ifyllda enkäter. Två deltagare hade ringat in "inte alls" eller "våldigt mycket" i stället för de femskaliga alternativen. Detta hade kunnat undvikas genom tydliggörande att det var siffrorna på skalan som skulle fyllas i, där "inte alls" = 1 och "våldigt mycket" = 5. Detta hade bidragit till ett mindre bortfall av deltagare på grund av felaktig ifyllnad. Vidare hade det eventuellt varit fördelaktigt att i enkäten placera ett svarsalternativ som var neutralt i form av till exempel "vill ej svara/ vet ej". Detta då vissa av enkäterna var ifyllda med siffran 3 antagligen eftersom det ansågs som en neutral punkt i skattningsskalan. Flera deltagare skattade även både 1 och 5 på samma egenskap och lämnade en kommentar om att de inte hade en åsikt eller var neutrala i frågan. Dock kan ett neutralt svarsalternativ leda till att deltagarna inte tar ställning och då minskar variationen i materialet. En ytterligare styrka hos studien var att delen i enkäten som avsåg att samla in bakgrundsinformation om deltagaren även användes för att samla in information till den andra frågeställningen på ett diskret sätt. För att kunna besvara frågeställningen kring om tatuerade deltagare och icke-tatuerade deltagare skulle bedöma den tatuerade förskolläraren olika behövdes information kring om deltagaren själv var tatuerad eller inte. Denna information inhämtades i samband med övrig bakgrundsinformation som kön, ålder och föräldraskap. Detta gjorde att deltagarna inte lika lätt kunde koppla samman det egentliga syftet med studien till enkätens utformning, vilket skulle kunna ha gett upphov till social önskvärldhetseffekt.

Slutligen kan det sägas att resultatet av denna studie visar på att tatuerade individer inte uppfattas mer negativt än icke-tatuerade individer på egenskaper kopplade till förskolläraryrket. Detta resultat skiljer sig från tidigare forskning som har påvisat att tatuerade individer generellt uppfattas besitta negativa egenskaper. Vidare kan resultatet ur ett perspektiv av anställningsbarhet visa på att tatueringar inom förskolläraryrket inte är relaterade till individens lämplighet för yrkesrollen. Tidigare forskning har påvisat att tatueringar kan vara gynnsamma inom vissa yrken och missgynnsamma inom vissa yrken. Utifrån denna studie kan det tolkas som att tatueringar hos kvinnliga förskollärare är utan betydelse för yrkesrollen. Studien kan användas som ett underlag för framtida forskning. Dels för att undersöka om inställningen mot tatuerade individer skiljer sig mellan yngre och äldre generationer. Dels för att undersöka om tatueringar är mer fördelaktiga inom vissa yrkesgrupper. En framtida studie skulle kunna undersöka om tatueringar är mer fördelaktiga hos förskollärare kontra ungdomsledare.

Referenser

- Armstrong, M. (2018, May 23). *Where Tattoos Are Most Popular*. Statista.com. Retrived May 25, 2022, from <https://www.statista.com/chart/13942/where-tattoos-are-most-popular/>
- Aronson., Wilson, T. D., Akert, R. M., & Sommers, S. R. (2018). *Social Psychology* (9th ed.). Pearson Education Limited.
- Broussard, K. A., & Harton, H. C. (2018). Tattoo or taboo? Tattoo stigma and negative attitudes towards tattooed individuals. *The Journal of Social Psychology, 158*(5), 521-540. <https://doi.org/10.1080/00224545.2017.1373622>
- Dars Ellis, A. (2015). A picture is worth one thousand words: Body art in the workplace. *Employee Responsibilities and Rights Journal, 27*(2), 101-113. <https://doi.org/10.1007/s10672-014-9254-1>
- Dean, D. H. (2010). Consumer perceptions of visible tattoos on service personnel. *Managing Service Quality, 20*(3), 294-308. <https://doi.org/10.1108/09604521011041998>
- Degelman, D., & Price, N.D. (2002). Tattoos and ratings of personal characteristics. *Psychological Reports, 90*(2), 507-514. <https://doi.org/10.2466/PRO.90.2.507-514>
- Dickson, L., Dukes, R., Smith, H., & Strapko, N. (2014). Stigma of ink: Tattoo attitudes among college students. *The Social Science Journal, 51*(2), 265-276. <https://doi.org/10.1016/j.soscij.2014.02.005>
- Educations Media Group (2019, 4 januari). *Topp 20 hetaste kompetenserna för förskollärare 2018*. Utbildning.se. Hämtat 6 april, 2022, från <https://www.utbildning.se/om-oss/nyheter/heta-kompetenser-forskollarare-2018-13668>
- Fernández-Ballesteros, R., Olmos, R., Pérez-Ortiz, L., & Sánchez-Izquierdo, M. (2020). Cultural aging stereotypes in European Countries: Are they a risk to Active Aging? *PLoS ONE, 15*(5). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0232340>
- Hedman, E. (2017, 24 maj). *15 egenskaper en lärare ska ha – enligt arbetsgivarna*. Skolvärlden.se. Hämtat 6 april, 2022, från <https://skolvarlden.se/artiklar/15-egenskaper-en-larare-ska-ha-enligt-arbetsgivarna>
- Henle, C. A., Shore, T. H., Murphy, K. R., & Marshall, A. D. (2021). Visible tattoos as a source of employment discrimination among female applicants for a supervisory position. *Journal of Business and Psychology, 37*, 107-125. <https://doi.org/10.1007/s10869-021-09731-w>
- Jackson, C. (2019, August 29). *More Americans Have Tattoos Today than Seven Years Ago*. Ipsos.com. Retrived May 25, 2022, from <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/more-americans-have-tattoos-today>
- Kaufmann, G., & Kaufmann, A. (2016). *Psykologi i organisation och ledning* (4e uppl.). Studentlitteratur.
- Larsen, G., Patterson, M., & Markham, L. (2014). A deviant art: Tattoo-related stigma in an era of commodification. *Psychology & Marketing, 31*(8), 670-681. <https://doi.org/10.1002/mar.20727>
- Montoya, M. R., Horton, R. S., & Kirchner, J. (2008). Is actual similarity necessary for attraction? A meta-analysis of actual and perceived similarity. *Journal of Social and Personal Relationships, 25*(6), 889-922. <https://doi.org/10.1177/0265407508096700>
- Rosenhoeft, A., Villa, J., & Wiseman, D. (2008). Tattoos can harm perceptions: A study and suggestions. *Journal of American College Health, 56*(5), 593-596. <https://doi.org/10.3200/JACH.56.5.593-596>
- Schmid, S. (2013). Tattoos – An historical essay. *Travel Medicine and Infectious Disease, 11*(6), 444-447. <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2013.10.013>

- Shannon-Missal, L. (2016). *Tattoo Takeover: Three in Ten Americans Have Tattoos and Most Don't Stop at Just One*. The Harris Poll
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (2004). The social identity theory of ingroup behavior. In J.T. Jost & J. Sidanius (Ed.), *Political Psychology: Key Reading* (pp. 276-293). Psychology Press.
- Timming, A. R. (2014). Visible tattoos in the service sector: A new challenge to recruitment and selection. *Work, Employment and Society*, 29(1), 60-78. <https://doi.org/10.1177/0950017014528402>
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.
- Wohlrab, S., Rammsayer, T., Kappeler, P. M., Stuetta, J. (2007). Differences in Personality Characteristics Between Body-Modified and Non-Modified Individuals: Associations With Individual Personality Traits and Their Possible Evolutionary Implications. *European journal of Personality* 21(7), 931-951. <https://doi.org/10.1002/per642>
- Zescott, C. A., Bean, M. G., & Stone, J. (2017). Evidence of negative implicit attitudes towards individuals with a tattoo near the face. *Group Processes & Intergroup Relations*, 20(2), 186-201. <https://doi.org/10.1177/1368430215603459>